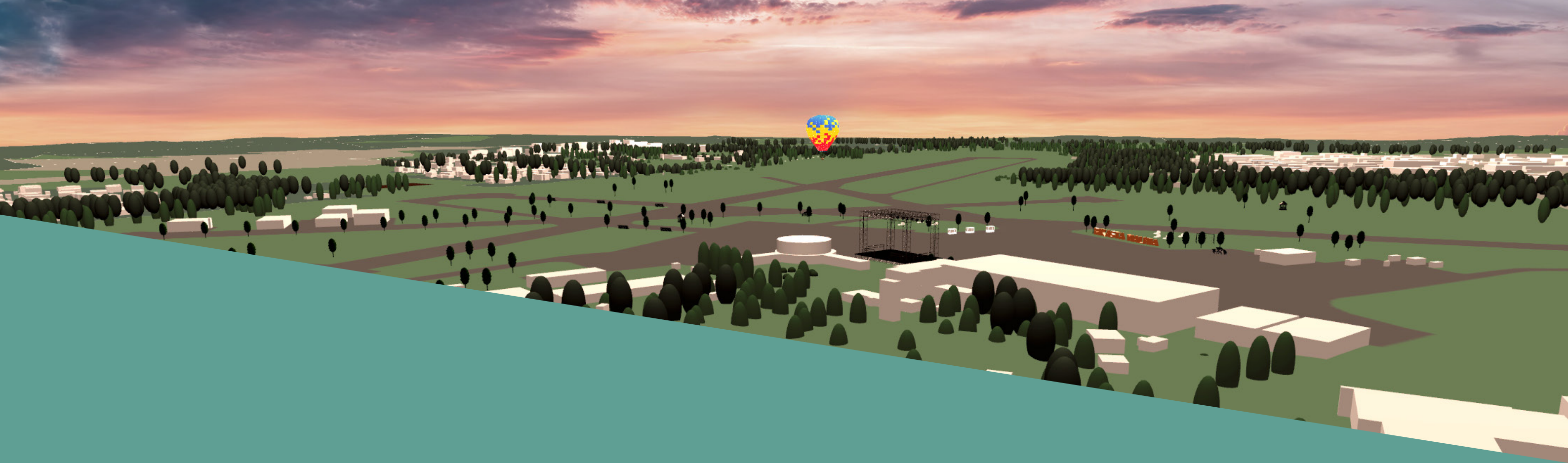

RIKASTA MALMIA

MALMINLUMO

TAIMET&TAIMENET

TIIVISTELMÄ

Malmin väliaikaiskäyttösuunnitelmaa on lähdetty rakentamaan kolmen pääteeman ympärille, jotka ovat Vihreä Malmi, Avoin Malmi, sekä Meidän Malmi.

Vihreä Malmi korostaa luontoarvoja sekä luo alueelle mahdollisuuksia kaupunkiviljelyyn, ja sitä kautta kaupunkivihreän muodostumiseen. Vihreän teeman pohjalta on luotu luontolämykset -konsepti, joka mahdollistaa tutustumisen Malmin alueen luontoon elämysten ja kasvatuksen kautta. Konseptissa Longinojan läheisyydessä kulkevaa luontopolkua jatketaan niin, että se kulkee aluetta reunustavan metsikön, sekä kenttäalueen poikki. Luontopolulla järjestetään opastusta lähialueiden kouluille ja päiväkodeille, sekä muille halukkaille kaupunkilaisille. Esimerkiksi varttuneempaa väkeä houkuttelee opastettu lintubongaus ja lajintunnistus. Polun varteen pystytetään infotauluja alueella esiintyvistä lintulajeista. Luontopolun lisäksi konseptiin kuuluu myös luontoaiheiset festivaalit tai kyläjuhlat, jotka mahdollistavat alueen ympäristöön tutustumisen hauskan aktiivisen kesäpäivän merkeissä. Festivaali järjestetään yhteistyössä Fallkullan kotieläintilan kanssa. Ideaalitalanteessa tapahtumasta tulee vuosittainen perinne.

Vihreän Malmin toinen konsepti on kaupunkiviljelymahdollisuuden lisääminen siirtolapuutarhatoiminnan ja viljelypalsojen muodossa. Viljelyalueiden sijoittelussa hyödynnetään jo alueelle suunniteltujen puistojen sijainteja ja Longinojan välitöntä ympäristöä, jolloin ne palvelevat myös hulevesien puskurivyöhykkeenä. Konsepti mahdollistaa lähiympäristöön tutustumisen ja yhdessä toimimisen.

Avoimen Malmin tavoitteena on koota monipuolinen urbaani kaupunkitila, jonka toiminnot ovat saavutettavia, inspiroivia ja osallistavia. Teeman pohjalta on luotu kolme konseptia, joista

ensimmäinen on kaiken ikäisiä yhdistävä urheilupuisto. Urheilupuiston alueelle luodaan erilaisia urheilumahdollisuuksia, kuten pallopelien harrastuspaikkoja, yleisurheilukenttä ja ulkokuntosali. Urheilukentät ovat harrastelijakäytön lisäksi paikallisten urheiluseurojen käytössä. Alueella on tilaa myös skeittipuistolle, jonka suunnittelemisessa ja rakentamisessa voidaan osallistaa lähialueen nuorisoa. Tasainen ja laaja alue soveltuu myös oivallisesti frisbeegolf -radalle. Urheilualueella on tarkoitus järjestää myös erilaisia ohjattuja liikuntatunteja ja urheilutapahtumia. Esimerkiksi puistojumput, jooga sekä tanssitunnit ovat helposti järjestettäviä, sillä niihin ei tarvitse erillisiä rakenteita tai järjestelyjä. Lähialueilla on myös huomattu olevan kysyntää etenkin tanssitunneille. Lisäksi alueella voidaan järjestää urheilukilpailuja leikkisistä vakavampiinkin kisoihin. Urheilutoiminta luo alueelle positiivista ja aktiivista ilmapiiriä ja yhdistää hajanaisen lähialueen ihmisiä.

Toinen konsepti, TapahtuMalmi, on hangaarin ja terminaalirakennuksen läheisyydessä, sekä tapahtumasta riippuen myös hangaarissa oleva tapahtuma-alue, jonka kokoa voidaan räätälöidä eri tapahtumien vaatiman tilan mukaan. Esimerkkejä alueella järjestettävistä tapahtumista ovat lähiruokafestarit, ulkoilmakirpputorit, musiikkifestarit sekä myös edellä mainitut urheilu- ja luontotapahtumat. Monipuoliset tapahtumat tuovat ihmisiä myös lähialueen ulkopuolelta sekä lisäävät alueen vetovoimaisuutta ja tunnettavuutta. Saavutettavuuden parantaminen on edellytys tapahtumien toteuttamiselle ja onnistumiselle.

Kolmantena teeman konseptina on ilmailuteemapuisto Altitude, joka yhdistää alueen sen pitkään historiaan lentotoiminnan keskuksena. Teemapuiston pääkohderyhmänä ovat lapset ja nuoret, mutta se houkuttelee myös kaikenikäisiä ilmailun

ystäviä. Konsepti yhdistää tulevaisuuden teknologian historian lentokonesiipien havinaan ja tuo sen nykypäivään.

Meidän Malmi käsittelee alueen identiteettiä osallistavan osallistavan toiminnan kautta. Identiteetin ja imagon rakentuminen on ylhäältä ohjattuna haasteellista, ja siksi sen tulee tapahtua ruohonjuuritasolla, paikallisia toimijoita osallistavalla tavalla. Suunnitelman keskiössä kannustetaan kaupunkilaisia osallistumaan kaupungin ilmeen rakentamiseen osallistavilla tapahtumilla ja workshop-tempauksilla, kuten pop-up taiteen työpajoilla ja kirpputoripäivillä. Merkittävien talkoohenkisyyttä luova suunnitelma on puiden istutus tuleville puistoalueille kaupunkilaisten voimin. Tämä mahdollistaa positiivisen tunnesiteen muodostumisen kaupunkilaisten, sekä uuden alueen välille. Puiden istutus tuo kaupunkivihreyden osaksi aluetta jo varhaisessa rakennusvaiheessa.

Kaupunkivihreys on myös yksi teemoista, jonka ympärille alueen identiteettiä pyritään rakentamaan. Keskiössä on Longinojan markkinointi ainutlaatuisena ekosysteeminä keskellä kaupunkia. Alueen kehittäminen vihreänä kaupunginosana on kustannustehokasta sekä helppoa toteuttaa. Vihreä identiteetti kestää hyvin aikaa, sillä vihreät arvot korostuvat vielä entistäkin tärkeämpänä tulevaisuudessa. Tämä kaikki voidaan yhdistää tilapäiskäytön aloittavalla avajaistapahtumalla. Avajaistapahtuma on parin päivän mittainen festivaaliluonteinen tapahtuma, jonka teemat korostavat alueen arvoja. Tapahtuma nostaa alueen ihmisten tietoisuuteen sekä tuo väliaikaiskäyttösuunnitelmat helposti lähestyttäväksi, ja käynnistää alueen identiteetin orgaanisen kasvuprosessin.

ABSTRACT

The temporary plan of use for Malmi airport is built upon three main themes, which are green Malmi, open Malmi and our Malmi. The green theme highlights nature values and creates possibilities for urban farming. There are two concepts, that are created to increase greenness in Malmi.

The first concept extends the nature trail near Longinoja. Guided nature trips and tours are held for the schools and kindergartens nearby, which also nourishes environmental education. The trips are also held for other age classes, and in addition to basic trips, there's for example birdwatching trips. The concept also includes nature themed festivals in cooperation of Falkulla animal farm.

The second concept for green Malmi brings urban farming and community gardening in airport area. The farms and gardens take place for already planned park areas and the surroundings of Longinoja. The urban farms near Longinoja creates a buffer zone for urban runoffs, when the area is built.

The second main theme is Open Malmi. It aims to create a versatile urban space with reachable, inspiring and participative facilities. In this theme there are three different concepts. The first concept inspires people of all ages to move and brings them together in the sports park. The sports park area includes many diverse possibilities to train and exercise sport. For example, there are sports grounds for different ball games, field for athletics and outdoor gym. These facilities are for the citizens but also for the area's sport clubs. Skatepark is planned and built with the help of local youth. The wide space is good also for the frisbee golf track.

In addition, guided sport activities are planned to arrange in the sports park. For instance, park exercise, yoga classes and dance lessons are easy to organize all around the area. There is demand especially for dance classes in the surrounding areas.

In addition, sport competitions can be organized in the area. Different sport activities create and support positive and active atmosphere in the area and bring people of the surrounding neighborhoods together.

The second concept of Open Malmi is called "Tapahtumalmi" which refers to the possibility of arranging diverse events in the area of Malmi airport. It is located near terminal building and hangar. These events are street food festivals, outdoor flea markets, music festivals or sports events etc. These diverse events bring people to the area from all around the Helsinki metropolitan area. The events will increase the reputation and visibility of the area and the key to this is to develop the traffic connections between different places and Malmi airport better.

The last theme, our Malmi consists of communal and inclusive activities, that creates the identity and image of the area. The focus of the plan is to encourage the citizens to participate in building the look of the area through participatory events and workshops, such as tree planting, pop-up art and flea markets. This will allow the formation of a positive emotional bond between the citizens and the new urban area. Tree planting also brings urban greenery into the area at an early stage of construction.

All the three themes are combined with an opening event, that starts the temporary plan use of the area. The opening event is a two-day festival-like event which highlights the key values of the area; greenness, urban openness and communality. The event raises the area's awareness to the people, and brings the temporary use plan activities easy to approach.

SISÄLLYS

JOHDANTO	6
VIHREÄ MALMI	8
AVOIN MALMI	10
MEIDÄN MALMI	14
YHTEENVETO	18

KAUPUNKIVILJELY

LUONTOPOLKU

LIIKKUVA MALMI

ALTITUDE

TAPAHTUMALMI

JOHDANTO

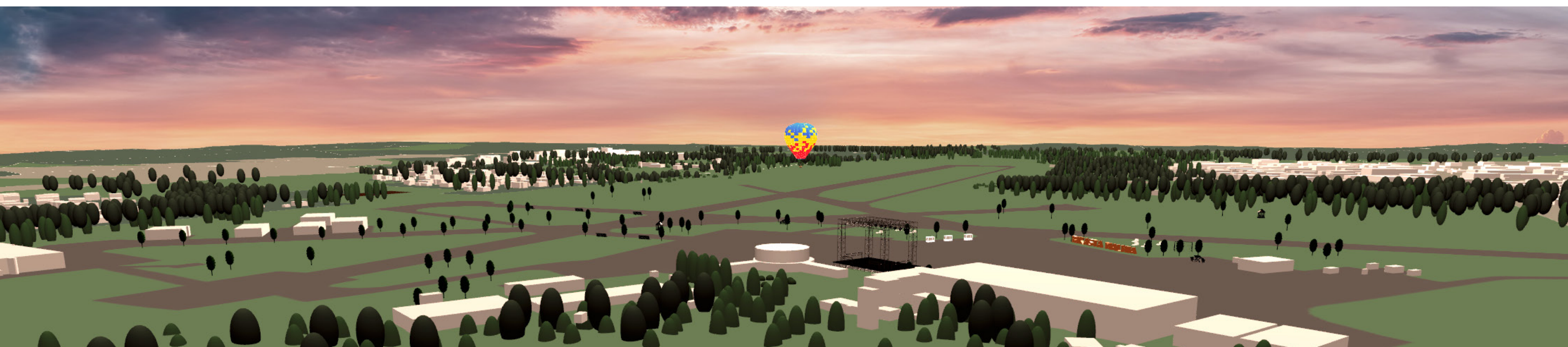
MalminLumo 2020-2030 innovaatiokilpailun tarkoituksena on suunnitella uusia tilapäiskäyttöideoita Malmin lentokentän alueelle. Tilapäiskäyttökonsepteissa sekä alueen identiteetin ja imagon kehittämisideoissa tulee ottaa huomioon muun muassa ekososiaalinen kestävyys ja resurssitehokkuus. Tässä kilpailusuunnitelmassa Malmin lentokentän alueen yhdyskuntasuunnitteluun, luontoon ja ympäristöön sekä palveluihin ja teknologiaan liittyvät tilapäiskäyttöideoita ilmentävät konseptit tarjoavat konkreettisia käyttöehdotuksia lentokenttäalueelle vuosille 2020–2030 ennen kuin kenttä on rakennettu täysin valmiiksi.

Malmin lentokentän tilapäiskäyttötapojen suunnittelussa taustalla vaikuttavat alueen muuttuva käyttötarkoitus vähitel-

len lähes tyhjiällä olevasta alueesta kohti suurta asutusaluetta kouluineen, palveluineen ja asuintaloineen 25 000 asukkaalle. Alueen joitakin kohteita, kuten hangaari ja terminaalirakennus, tullaan säilyttämään. (Helsingin kaupungin verkkosivut, 26.4.1019). Lisäksi tilapäiskäyttötarkoitukselle annettiin raamit #MalminLumo innovaatiokilpailussa ja laaditut ratkaisut linkittyvätkin kolmeen teemaan, joita ovat urbaani kaupunkitila, kaupunkivihreä ja luontoarvot sekä alueen identiteetti ja yhteisöllisyys. Tässä kilpailusuunnitelmassa on pyritty laatimaan nämä seikat huomioon ottava yhtenäinen tilapäiskäyttökokonaisuus, joka koostuu kuitenkin monipuolisista erilaisille ja eri ikäisille ihmisille suunnatuista tilapäiskäyttöratkaisuista. Ratkaisut pyrkivät saamaan muuttuvalle lentokentän alueelle näkyvyyttä ja tekemään siitä vetovoimaisemman. Tässä hyö-

dynnetään ihmisiä osallistavaa ja yhteisöllisyyttä lisäävää toimintaa esimerkiksi tarjoamalla luontoelämyksiä ja mahdollisuuksia kaupunkiviljelyyn sekä monipuolisten tapahtumien järjestämisellä ja liikuntamahdollisuuksien kehittämisellä, unohtamatta alueen historiaa lentokenttänä. Kilpailusuunnitelmamme otsikko kuuluukin: Rikasta Malmia, joka kuvaa tilapäiskäyttöratkaisujen monipuolisuutta.

Tämä kilpailusuunnitelma koostuu eri osioista. Aluksi esittelemme erilaisten tilapäiskäyttöideoiden sijoittumista lentokentän alueelle edellisellä sivulla olevan kartan avulla. Tämän jälkeen kyseisille alueille suunniteltua toimintaa avataan teemoittain omissa kappaleissaan tarkemmin. Ensimmäinen teema, Avoin Malmi, kertoo tilapäiskäyttöratkaisuista liittyen

urbaaniin kaupunkitilaan. Malmin lentokentän laaja, lähes 300 hehtaarin alue (Helsingin kaupungin verkkosivut), tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet erilaisten tapahtumien järjestämiselle. Avoin Malmi ottaa huomioon myös alueen potentiaalinen erilaisten monipuolisten liikuntamuotojen tarjoajana. Lentokentän historiaa ei myöskään tässä konseptissa unohdeta, sillä alueelle nouseva ilmailuteemapuisto Altitude säilyttää lentokentän ilmailuidentiteettiä yhdistämällä lentokoneiden ja ilmailualan historiaa, nykyaikaa ja tulevaisuutta.

Vihreä Malmi -konsepti keskittyy puolestaan lentokentän vihreyden korostamiseen. Lentokentän monipuolinen luonto, kuten niityt ja Longinoja, tarjoavat hyvät mahdollisuudet luontoelämyksille, joita koetaan luontopolulla. Tämä tarjoaa

eri ikäisille ihmisille oivan tilaisuuden luontokokemuksille ja kouluikäisille mahdollisuuden ympäristökasvatukseen luontopolun ja sen infokylttien avulla. Alueen vihreyttä tuetaan myös siirtolapuutarhatoiminnan ja viljelypalstojen muodossa, jotka Longinojan läheisyyteen sijoituessaan toimivat puskuri-vyöhykkeenä alueen hulevesille.

Malmin lentokentän alueen yhteisöllisyyden lisäämiseen ja identiteettiin kehittämiseen pureutuu Meidän Malmi -osio. Identiteetin luomisessa painottuu sen kehittyminen vähitellen alhaalta ylöspäin ilman valmiita raameja. Alueen identiteetin ja tunnettavuuden kehittämiseen pyritään isolla avajais-tapahtumalla, jossa edellisten konseptien toiminnot, kuten luontopolku, viljelypalstat ja tapahtuma-alue, liikuntapaikat ja

Altitude avataan. Tämän lisäksi alueen identiteettiä halutaan korostaa vihreänä markkinoimalla Longinojaa ainutlaatuisena ekosysteeminä ja järjestämällä puiden istutusta kaupunkilaisten voimin, mikä lisää myös yhteisöllisyyttä. Yhteisöllisyyttä ja sitä kautta alueen identiteettiä rakennetaan ottamalla paikalliset eri alojen toimijat mukaan avajais-tapahtuman järjestämiseen.

VIHREÄ MALMI

JOHDANTO

Malmin lentokentän alue käsittää arvokasta pelto- ja niitty- aluetta, jolla asuu monia lajeja. Haluamme säilyttää alueen yhtenä monimuotoisuuden keskittymänä, joten suunnitelmamme pyrkivät hyödyntämään siellä jo olevaa ympäristöä tuhoamatta sitä liikaa. Keskeisimmät konseptimme ovat luontoelämysten järjestäminen alueella sekä kaupunkiviljelytoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen lentokenttäalueella virtaavan Longinojan, puskurivyöhykkeellä. Suunnitelmamme tarjoavat virkistäviä mahdollisuuksia kaikenikäisille tuoden luonnon elämyksellisyyden ja terveyshyödyt lähelle.

LUONTOELÄMYKSET

Luontoelämykset -konsepti yhdistää elämyksellisen sekä kasvatuksellisen tutustumisen Malmin lentokentän alueen luontoon. Kaiken keskiössä on luonnossa liikkuminen joko yksin tai johdetusti. Alueen luonto on entuudestaan rikas, minkä vuoksi sitä voidaan hyvin hyödyntää vetovoimatekijänä jo alueen rakennusvaiheessa. Alueen metsissä esiintyy monia mielenkiintoisia lintulajeja, lepakoita ja lisäksi lentokentän lounaispuolella on havaittu merkkejä liito-oravista. Lentokenttäalueen niityt puolestaan ovat niittykasvillisuuden runsaudensarvia, missä esiintyy kasvilajien lisäksi harvinaisia perhoslajeja. Lisäksi muun muassa heinäkurppa käyttää niittyjä levähdyspaikkana. Longinojalla puolestaan esiintyy taimenia. Konsepti rakentuu jo olemassaolevan, Longinojan läheisyydessä toimivan luontopolun jatkoksi.

Ajatuksena on, että alueelle suunnitellaan luontopolku, jota pitkin on mahdollista kulkea yksin tai oppaan johdolla. Erityisesti opastettuna luontopolku toimii hyvänä vierailukohteena esimerkiksi lähialueen kouluille sekä päiväkodeille ja tarjoaa näin mahdollisuuden ympäristökasvatukseen. Hieman vanhemmille oppilaille luontopolku voi toimia myös itsenäisesti kierrettävänä reittinä. Luontopolulle tulee opas- ja infotauluja, joista voi lukea esimerkiksi tietyllä alueella esiintyvistä lintulajeista tai eri ekosysteemien erityispiirteistä.

Malmin lentokentän niityt ovat luonnoltaan rikkaita

Opastettuja kierroksia on tarkoitus järjestää myös muillekin kuin nuorille. Kohderyhmä on oikeastaan hyvin laaja, pienistä lapsista vanhuksiin. Esimerkiksi lajintunnistus- tai lintubongauskierrokset vetävät puoleensa aikuisväestöä. Tällöin myös lentokenttäalueen niittyjä voi käyttää kokonaisvaltaisemmin hyväksi ennen alueen rakentamisen valmistumista. Tällaiset tapahtumat myös varmasti houkuttelevat osallistujia kauempaakin kuin aivan lähialueilta, jolloin tietoisuus alueesta lisääntyy. Esteettömyys otetaan huomioon mahdollisimman hyvin, ja polusta tehdään myös pyörätuoleille sopiva. Malmin

lentokentän alue on jo valmiiksi melko tasaista, mutta tämän lisäksi esteetön luontopolku vaatii tarpeeksi leveät ja tasaiset väylät, sekä sopivan pituisen matkan.

Pysyvien luontopolkujen lisäksi konseptiimme kuuluu myös erilliset “luontopäivät”. Idean ytimessä ovat pienimuotoiset festivaalit tai kyläjuhlat, joissa on mahdollista tutustua ympäröivän alueen luontoon hauskan kesäpäivän merkeissä. Lähelle luontopolkujen lähtöpaikkaa pystytetään pop up –festivaali, jossa perheen pienemmille on ohjelmassa esimerkiksi kasvomaalausta ja värityskuvia. Tapahtuman ohjelmaan kuuluu tietenkin ohjatut kierrokset luontopoluilla, mutta myös monipuolisesti muita ympäristötemaattisia aktiviteetteja. Tällaisia ovat esimerkiksi puiden tai kukkien istuttaminen ohjatusti tai pienten ympäristötaideteosten luominen. Tapahtuma tehdään yhteistyössä Fallkullan tilan kanssa, jolloin festivaalialueella voi myös olla pienimuotoinen pop up -kotieläintila, joka tulee olemaan ainutlaatuinen tilaisuus päästä tutustumaan maatilalan eläimiin lähemmin. Tämä tarjoaa kävijöille mahdollisuuden esimerkiksi eläinten ruokintaan ja silittämiseen, ja jopa lyhyisiin ratsastuskierroksiin. Lisäksi festivaaleilla lähialueen ravintoloilla ja tuottajilla on mahdollisuus tarjota esimerkiksi vegaanisia, ympäristötemaan sopivia ruokia festivaalikävijöille. Ravintoloita voi myös tulla kauempaa pop up -tyylillä. Näin ympäristötemoja nivotaan yhteen ja melkein huomaamatta herätellään kävijöitä pysähtymään ihmettelemään luontoa kaikkialla ympärillään.

Konseptiin kuuluu ajatus, että tapahtumasta tulee vuosittainen, huolellisesti brändätty festivaali, joka tuo alueelle monipuolisesti kävijöitä kuitenkin kunnioittaen Malmin lentokentän alueen upeaa luontoa ja herkkää ympäristöä. Hyvin järjestetty ja markkinoitu tapahtuma kehittää alueen vetovoimaisuutta ja imagoa positiivisesti.

KAUPUNKIVILJELY

Kaupunkiviljely -konseptin tarkoituksena on viljelyalueiden

tai mahdollisuuksien mukaan siirtolapuutarhatyyppisen toiminnan perustaminen lentokenttäalueelle lähialueen asukkaiden käyttöön. Konseptin taustalla on ajatus siitä, että alueen luontoa hyödynnetään tavalla, joka ei hävitä sitä, mutta osallistaa ihmisiä luontotoimintaan alueella.

Kaupunkiviljelyä Otaniemessä

Konseptissa hyödynnetään alueelle jo suunniteltuja puistoalueita sekä Longinojan ympäristöä. Tarkoitus on sijoittaa viljelypalstat niin, että toiminta pääsee jatkumaan alueella myös rakennustöiden valmistuttua. Siirtolapuutarhan tai viljelyalueen käsittävä viheralue toimii myös puskurina asfaltoidun ympäristön ja joen välissä, jolloin hulevesillä on mahdollisuus imeytyä maaperään suojellen Longinojaa. Alueen maaperä on pääosin savimaata, jolla on yleensä hyvä vedenpidätyskyky. Viljelypalstoilla kannattaa ensisijaisesti kasvattaa savimaisella maaperällä parhaiten menestyviä lajeja, kuten esimerkiksi tiikerililjaa tai morsionruusua, jolloin maata ei tarvitsisi muokata ja lannoittaa niin paljon. Kuitenkin, jos puistoalueiden maata tullaan joka tapauksessa muokkaamaan, voidaan samalla vaiheittain muokata myös viljelyalueiden maata paremmin hyötykasveille soveltuvaksi. Tällöin kaupunkiviljely voi tuottaa lähiruokaa, vaikkakin melko pienessä mittakaavassa.

Konseptin kohderyhmä olisi erityisesti lähialueiden asukkaat, mutta tämän lisäksi myös muut helsinkiläiset, jotka ovat kiinnostuneita puutarhanhoidosta ja viljelystä. Aalto-yliopistosta valmistuneen opinnäytetyön mukaan (Luhtanen, 2014) viljelijät vaikuttavat halukkailta ottamaan vastuuta kaupunkiviljelystä sen antaessa heille vapauden toimia ja suunnitella viljelyä itsenäisesti. Vastaavia tuloksia on saatu myös Helsingin kaupungin toteuttamassa Puistokummi-hankkeessa, jossa ryhmä vapaaehtoisia on hoitanut puistoa menestyksellisesti Helsingin Kallion Karhupuistossa.

Konsepti mahdollistaakin siis sekä lähiympäristöön tutustumisen että yhdessä toimimisen. Vahvuutena kaupunkiviljely-konseptissa on osallistavien puutarhojen suuri kysyntä Helsingissä. Puutarhaviiljely tarjoaa yhteisöllistä luontotoimintaa Helsingin keskustan läheisyydessä ja turvaa monimuotoisuutta ja lisää värrien kirjoa paikallisesti. Se auttaa myös rakentamaan yhteisöllisyyttä alhaalta ylöspäin, tuoden ihmiset yhteen saman kiinnostuksen kohteen kautta.

Haasteena siirtolapuutarhojen konseptissa on Malmin lentokenttäalueen maaperä. Maaperä on pääasiassa savea ja liejusaavea, mikä ei ole kovin kantavaa, ja siirtolapuutarhan mökit saattavat vaatia vahvan paalutuksen. Näin ollen siirtolapuutarhat voivat tulla melko kalliiksi. Kevytmuotoisempaa viljelypalstatoimintaa tämä kantavuus ei rajoita, ja savimaa on jo valmiiksi ravinteikasta. Pohjavesi on alueella kuitenkin melko lähellä pintaa, joten sen saastuttamista on varottava. Suosittelemmekin siis erityisesti kevyempää viljelytoimintaa, mutta olojen ja resurssien salliessa siirtolapuutarhoillekin on erittäin suuri kysyntä ja pitkät jonot Helsingissä, joten tällekin harrastustoiminnalle on varmasti käyttäjiä.

AVOIN MALMI

JOHDANTO

Malmin lentokentän alueen väliaikaiskäytön tavoitteena on koota monipuolinen urbaani kaupunkitila, jossa sen monimuotoiset toiminnot ovat saavutettavia, inspiroivia ja osallistavia. Alueelle halutaan muodostaa toimintojen kokonaisuus, joka sisältää elementtejä jokaiselle; innostavat liikuntamahdollisuudet niin kesäisin kuin talvisin, rajoja rikkovia ja alueen käyttäjien näköisiä tapahtumia, sujuvaa, monipuolista ja vai- vatonta liikennettä, innovatiivista tulevaisuutta sekä unohtu- matonta historiaa.

Urheilupuiston ja muiden liikuntapaikkojen avulla on tar- koitus luoda alueelle aktiivinen ja positiivinen ilmapiiri, joka kannustaa liikkumaan. Monipuoliset liikuntamahdollisuudet tarjoavat jokaiselle jotakin niin iästä kuin urheilutaustasta riippumatta. Malmin alueella on tällä hetkellä pulaa liikunta- paikoista, joita alueen urheilujoukkueet voisivat hyödyntää.

Alueelle tulee tapahtumia varten oma puistoalue, jossa pyri- tään järjestämään erilaisia tapahtumia säännöllisesti. Laaja ja tasainen alue tarjoaa oivat puitteet monenlaisille ja eri ko- koisille tapahtumille, kuten esimerkiksi isommille musiikki- festivaaleille. Myös esimerkiksi kirpputorit, ruokafestivaalit ja teematapahtumat tulevat osaksi eläväistä ja vilkasta Malmia.

Alueen saavutettavuus on ensisijainen asia Malmin lentoken- tän väliaikaiskäyttöä koskien. Tavoitteena on luoda kattava lii- kenteen verkosto, joka koostuu niin tehokkaasta julkisesta lii- kenteestä, kuin monipuolisesta kevyen liikenteen verkostosta.

LIKKUVA MALMI

Urheilu tulee konseptissamme olemaan merkittävä osa Mal- min lentokentän väliaikaiskäyttöä. Urheilu on asia, joka yh- distää kaikenikäisiä ja eri lähtökohdista tulevia ihmisiä. Se edistää niin fyysistä kuin psyykkistäkin hyvinvointia. Visi- ossamme lentokentälle rakennetaan urheilupuisto "Liikkuva Malmi" kentän länsiosaan. Näin ollen puisto on lähimpänä esimerkiksi juna-asemaa ja siten kauempaa saapuvia liikkujia. Sijainti on looginen myös koulujen oppilaiden ja opetuksen tarpeita ajatellen, sillä puisto sijaitsee suunniteltujen koulujen puolivälissä. Nykyiselle paikalleen jää käyttäjien keskuudessa tärkeäksi muodostunut lenkkipolku, joka ympäröi lentoken- tän aluetta, ja vaihtuu talvisin hiihtoladuksi. Tarkoitus on säi- lyttää olemassa olevat ulkoilu- ja urheilumahdollisuudet sekä tuoda alueelle paljon uusia ja erilaisia urheilumuotoja. Monet urheiluteemaan liittyvät ideat olisivat pysyvämpiä ratkaisuja, mutta konseptissamme on paljon myös helposti toteutettavia väliaikaisia ideoita. Malmin alueelta löytyy jonkin verran eri- laisia urheilumahdollisuuksia, mutta uusille ja innovatiivisille tavoille liikkua ja harrastaa on tarvetta.

Urheilupuisto

Urheilupuiston alueella tulee olemaan laidasta laitaan erilaisia

urheilumahdollisuuksia. Puisto koostuu monista pallopelien harrastuspaikoista. Harrastaa voi ainakin koripalloa, lentopal- loa, jalkapalloa ja tennistä. Yleisurheilukenttä on tärkeä ja var- masti pysyvä ratkaisu, jolle löytyy käyttöä laajasti niin alueen koulujen, urheilujoukkueiden kuin myös harrastelijoiden kes- kuudessa. Urheilukentän viereen sijoittuva ulkokuntosali on myös pysyvä ratkaisu, mutta se voidaan kuitenkin toteuttaa tarpeen mukaan väliaikaisena. Ulkokuntosali tulee olla hyvin varusteltu turvallisilla ja oikeasti hyödyllisillä kuntoilulaitteil- la, joilla pystyy tekemään treenin ulkona aina sään salliessa. Kunnolliselle ulkokuntosalille löytyy myös paljon käyttäjiä, sillä jos sieltä löytyy tarpeelliset ja monipuoliset välineet, ovat ihmiset valmiita tulemaan paikalle lähialueiden lisäksi kauem- paakin. Ulkokuntosaleja löytyy pitkin Helsinkiä, mutta kun- non treenimahdollisuudet tarjoavalle ulkokuntosalille löytyy paljon kysyntää, varsinkin kesäkuukausina.

Liikkuvan Malmin alue

Jalkapallokenttä

Tyypillisesti yleisurheilukentän keskellä sijaitsee jalkapallo- kenttä ja niin myös tässä tapauksessa. Malmin jalkapallojouk- kueen Atletico Malmin suunnalta on toivottu lentokentän alueelle tekonurmikenttää, jolla voi harjoitella ympäri vuoden. Tämä voidaan ratkaista esimerkiksi talvella kuplahallin avulla.

Skeittipuisto

Alueella on loistavasti tilaa skeittipuistolle tai skeittialueelle. Malmilta skeittipuisto löytyy toki jo entuudestaan, mutta jos alueen tai lähialueen nuoriso on halukas osallistumaan itse puiston rakentamiseen ja suunnitteluun, on tämä myös yksi tapa osallistaa alueen nuorisoa yhteiseen ja hyödylliseen tekemiseen. Skeittaus on nuorten keskuudessa suosittu harrastus, joka yhdistää fyysiset ja sosiaaliset hyödyt. Skeittipuiston haasteena on se, löytyykö sille tarpeeksi kysyntää ja innostuuko nuoriso hankkeesta. Malmilla on Savelan Freestyle/graffitipark ja Tattarisuolla myös Suurmetsän skeittipuisto. Jos tarvetta ei ole suurelle ja pysyväälle skeittipuistolle, voidaan miettiä myös pienempää ja väliaikaista vaihtoehtoa.

Frisbeegolfrata

Frisbeegolf on viime vuosina monelle tutuksi tullut laji. Lentokentän alue on täydellinen väliaikaiselle frisbeegolfradalle, sillä se on laaja ja tasainen alue. Alueelle saa myös Malmin Savelan frisbeegolfrataa huomattavasti pidemmän radan. Savelan radalla on vain 4 väylää, mutta lentokentän alueelle saa helposti täysimittaisen 18 väylän radan. Osa radasta voi jäädä myös pysyväksi, jos sille koetaan vielä alueen rakentamisen jälkeen tarvetta. Frisbeegolf sopii kaikenikäisille ihmisille. Se sopii niin koko perheen leppoisaksi kesäpäivän aktiviteetiksi, kuin myös aktiivisemmille harrastajille.

Ohjattua liikuntaa

Urheiluteeman helpoin väliaikaisesti toteutettava konsepti on erilaiset ohjatut liikuntatunnit ja urheilutapahtumat. Varsinkin keväästä syksyyn on helppo järjestää monenlaista ohjattua liikuntaa joko ilmaiseksi tai pientä maksua vastaan. Muun muassa puistojumpan, joogan ja tanssin saa järjestettyä puistomaisessa ja viihtyisässä ympäristössä, eikä ohjattujen tuntien järjestämiseen tarvita erillisiä rakennuksia tai välineitä. Toki ohjatut ulkoliikunnat tapahtuvat aina säiden armoilla. Myös

ulkokuntosalilla voisi helposti järjestää yhteistreenejä, joihin jokainen voi osallistua, vaikka laji ei niin tuttu olisikaan. Liikuntatuntien ohjauksessa voidaan hyödyntää vapaaehtoisia ja talkoovoimaa, mutta myös alan ammattilaisia.

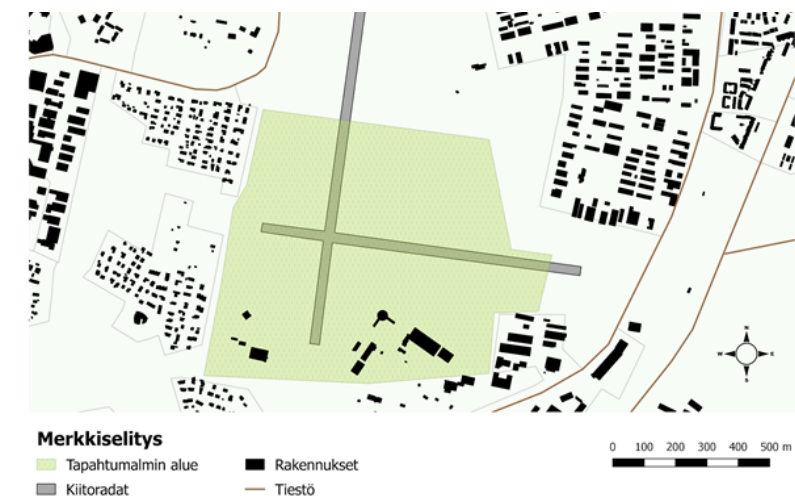
Ohjattujen liikuntatuntien lisäksi alueella järjestetään erilaisia urheilukilpailuja. Kilpailut vaihtelevat leikkimielisistä peleistä ja leikeistä ”vakavimpiinkin” kisoihin. Erilaisia kilpailuja voivat olla esimerkiksi lasten olympialaiset, katusählykisat tai jalkapalloturnaukset. Näistäkin voi helposti saada alueen asukkaita osallistavaa toimintaa, jos heillä on omia ideoita tai toivomuksia erilaisista urheilutapahtumista ja niiden järjestämisestä.

Urheiluteeman on tarkoitus olla ihmisiä alueelle houkutteleva, ja samalla se kannustaa ihmisiä liikkumaan. Alueen liikuntamahdollisuuksien on tarkoitus olla kaikenikäisille ihmisille avoimia. Ohjattuja liikuntatunteja ja urheilutapahtumia suunnitellaan yhdessä alueen asukkaiden kanssa. Urheiluteeman kautta alueelle toivotaan positiivista ja aktiivista ilmapiiriä, jonne lapset, nuoret ja aikuiset ovat tervetulleita liikkumaan ja harrastamaan niin läheltä kuin kaukaakin.

TAPAHTUMALMI

TapahtuMalmi on konsepti tapahtuma-alueesta, joka sijoittuu lentokentällä hangaarin ja terminaalirakennuksen läheisyyteen. Isojen tapahtumien aikana tapahtuma-aluetta voidaan tarvittaessa laajentaa eri tapahtumien vaatiman tilan mukaan. Tapahtuma-alueella ei tule olemaan mitään konkreettisia rajoja, mutta tälle alueelle keskittyisi tapahtumien järjestäminen. Lentokentän alue on kuin tehty tapahtumien järjestämiselle, sillä alue on laaja ja tasainen. Kentän ympäristö on myös varsin miellyttävä kesäisten tapahtumien järjestämiseen, sillä vihreä nurmi ja ympäröivät puut luovat viihtyisän ja puistomaisen tunnelman.

Tapahtuma-alueella voidaan järjestää monenlaisia eri tapahtumia, muun muassa ruoka-, musiikki- ja teematapahtumia. Esimerkkejä tapahtumista ovat muun muassa lähiruokafestarit, ulkoilmakirpparit ja musiikkifestarit. Alueella on helppo järjestää monen kokoisia tapahtumia. Esimerkiksi kesäisin ulkoilmakirppisten järjestäminen on helppoa eikä vaadi suurempaa organisaatiota. Alueella on kuitenkin mahdollista järjestää myös suurempia tapahtumia kuten pari päivää kestäviä musiikkifestareita ja isoja keikkoja. Varsinkin alussa, kun alueelle ei ole vielä rakennettu, tilaa on paljon suuria tapahtumia varten. Yhtenä esimerkkinä suurista tapahtumista on kesän 2019 Ed Sheeranin konsertti lentokentän alueella. Tämä on hyvä lähtökohta tulevaisuuden tapahtumille, sillä näin suuren luokan tapahtuma saa varmasti huomiota ja alue voi alkaa kiinnostaa muitakin tapahtumanjärjestäjiä, jotka tarvitsevat laajan ja tasaisen alueen. Ed Sheeranin keikka on kuin eräänlainen kokeilu siitä, kuinka hyvin alue saadaan organisoitua toimimaan joustavasti suuren ihmismassan saapuessa alueelle nopealla aikavälillä.

TapahtuMalmin alue

Tapahtumien suunnittelussa hyödynnetään myös Malmin omia kykyjä muun muassa musiikin saralla, esimerkiksi kykyjenetsintäkilpailujen tai pienempien paikallisten muusikkojen keikkojen kautta. Malmilta tulee paljon varsinkin nuoria räppäreitä, joiden kanssa voidaan esimerkiksi tehdä yhteistyötä musiikkiin painottuvien tapahtumien saralla.

TapahtuMalmin tarkoituksena on hyödyntää upeaa tasaista tilaa, jonka lentokenttä tarjoaa. Tapahtumia on tarkoitus järjestää mitä luultavammin kevät-, kesä- ja syysaikaan iltojen ollessa ulkotapahtumille sopivia, mutta hangaaria voidaan hyödyntää esimerkiksi kirpputorien järjestämisessä säällä kuin säällä. Helsingissä on tarvetta suurille alueille, missä järjestää erilaisia festareita, johon lentokentän alue soveltuu loistavasti. Tällä hetkellä alueen saavutettavuutta täytyy parantaa, että alueelle saapuminen onnistuisi sujuvasti suuren tapahtuman aikana. Muun muassa Ed Sheeranin keikan aikana julkisen liikenteen vuoroja alueelle tullaan lisäämään.

Tapahtuma-alueen väliaikaiskäyttö on helppoa toteuttaa, sillä se ei vaadi pysyviä rakennelmia tai rakennuksia. Alue on helppo muokata eri tapahtumien mukaan niiden vaatimalla tavalla. Monipuoliset tapahtumat tuovat ihmisiä alueelle muualtakin kuin vain lähialueilta ja parantavat alueen houkuttelevuutta ja vetovoimaisuutta. Tapahtumien suunnittelussa tärkeää on osallistaa alueen asukkaita ja tuoda esille alueen ainutlaatuista identiteettiä.

Liikenne

Saavutettavuus on Malmin lentokentän tärkein vetovoimatekijä

Tällä hetkellä Malmin lentokenttä rajaa voimakkaasti Helsingin seudun liikennettä, joka heikentää erityisesti lähialueiden saavutettavuutta. Bussilinjat 77 ja 69 tarjoavat käytännössä tällä hetkellä Malmin lentokentän eteläisen alueen julkisen liikenteen, muuten liikennöinti painottuu autoiluun, pyöräilyyn ja jalankulkuun. Kuitenkin tällä hetkellä kevyen liikenteen käytön haasteita kasvattavat suhteellisen pitkät välimatkat.

Yksi merkittävä liikenteen solmukohta alueella on Malmin juna-asema. Aseman ja Malmin lentokentän välistä yhteyttä parannetaan bussilinjalla, joka kulkee aseman ja kentän alueen poikki yhdistäen alueet. Lisäksi bussilinjojen vuorojen lisäys suurien tapahtumien ja asukkaiden määrän kasvun myötä parantaa Malmin lentokentän alueen saavutettavuutta merkittävästi. Myöhemmin pikaratikan myötä bussilinjoja voidaan mahdollisesti vähentää tai muuttaa tarpeen mukaan. Esimerkiksi Malmin juna-aseman ja lentokentän alueen välinen bussilinja pystytään korvaamaan miltei täysin pikaratikalla sen valmistuttua.

Alueen liikenneyhteydet

Yksi Helsingin keskustaan johtavista teistä, Lahdenväylä, palvelee bussilinjoja erittäin tehokkaasti pienentäen matka-aikaa merkittävästi suhteessa matkan pituuteen, erityisesti Helsingin

gin keskustan ja pääkaupunkiseudun esikaupunkialueiden välillä. Malmin lentokenttä yhdistetään Lahdenväylän bussiverkostoon rakentamalla uusi pysäkki Lahden väylän ja Porvoon väylän liittymiskohdan eteläpuolelle. Tämä parantaa Malmin lentokentän saavutettavuutta merkittävästi niin Helsingin kantakaupungin kuin Lahdenväylän sekä Porvoonväylän varrella sijaitsevien asuinalueiden asukkaiden näkökulmasta.

Tavoitteena Malmin lentokentän liikennettä suunniteltaessa on luoda kestävä, tehokas ja joustava liikenteen kokonaisuus. Niinpä liikenteen pääroolissa julkisen liikenteen rinnalla esiintyy kevyt liikenne. Kattavat kevyen liikenteen väylät palvelevat monimuotoista liikkumista alueella. Lisäksi kaupunkipyörien ja muiden kulkuneuvojen kuten sähköpotkulautojen tarjonnan laajentaminen Malmin lentokentän alueelle parantaa asukkaiden liikkumista yhä kestävämmiin ja sujuvampiin. Tämä kuitenkin edellyttää sitä, että kaupunkipyörien verkosto laajenee yhtenevästi myös muualle itäiseen Helsinkiin. Tärkeänä elementtinä liikenteen katukuvassa tulee olla selkeä kevyen liikenteen tieverkosto, jota hyödyntäen ympäröivät kaupunginosat ovat helposti saavutettavissa.

Autoliikenne on myös tärkeässä osassa alueen liikennettä. Parantamalla vaihtoehtoisia kulkumuotoja autoilun merkitystä pystytään pienentämään erityisesti lyhyissä ja arkipäiväisissä matkoissa kuten työmatkaliikenteessä. Autoilu ohjataan muutamasta pääväylästä lentokentän alueelle, mutta suurin osa lentokentän alueen sisäisistä teistä palvelevat pääosin julkisen liikenteen ja/tai kevyen liikenteen väylinä.

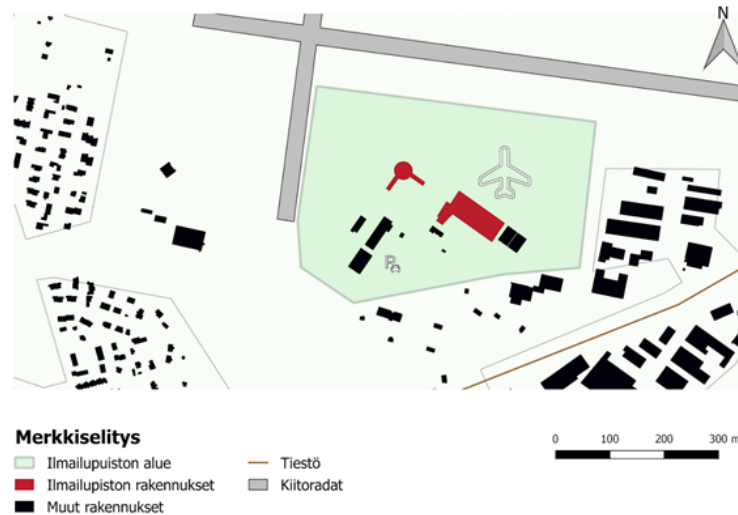
Malmin lentokentän liikennettä tulisikin tulevaisuudessa parantaa Helsingin seudun liikenneverkkoa kestävällä ja tehokkaalla tavalla. Monipuoliset liikennemuodot kasvattavat alueen saavutettavuutta, joka on yksi tärkeimmistä vetovoimatekijöistä alueen toiminnallisuuden kannalta. Tärkeänä elementtinä liikenteen suunnittelussa on toteuttaa sitä läpinäkyvästi ja kaupunkilaisia osallistavasti. Uudet innovaatiot liik-

kumisessa ja nopeat kevyenliikenteen reitit palvelevat aluetta jo väliaikaiskäytössä. Sen seurauksena tulevaisuudessa Malmin lentokentän alueen liikenteen kestävyys, saavutettavuus ja joustavuus pystytään turvaamaan.

Ilmailupuisto Altitude

Intohimona elämys - Aviate, navigate, communicate

Konseptimme ilmailuteemainen puisto yhdistelee ilmailun historiaa ja tulevaisuutta. Tavoitteena on rakentaa ”lentokoneheureka”, jossa tiede on pääosassa hausalla ja innovatiivisella tavalla.

Altituden alue

Ilmailuteemainen puisto kunnioittaa Malmin lentoaseman historiaa. Vuodesta 1936 alkanut alueen ilmailuaiheinen toiminta jatkuisi vielä alueen asuinrakentamisen jälkeenkin, muuttaen vain muotoaan. Ilmailupuisto viittaisi alueen aiempaan toimintaan ja vahvistaisi alueen ilmailuidentiteettiä. Puistossa olisi myös historiallista tietoa Malmin lentokentästä.

Ilmailuteemaisen puistomme kohteena ovat lapset ja nuoret, esimerkiksi lapsiperheet ja koululaisryhmät. Innovatiivinen elämyspuistomme tarjoaa kuitenkin aktiviteettia myös ilmai-

lusta ja sen historiasta kiinnostuneille. Ainutlaatuisessa puistossa on esimerkiksi lentokonesimulaattoreita, auditorioita, vanhoja lentokoneita, ynnä muuta ilmailun historiaan ja tulevaisuuteen liittyvää.

Malmin on ilmailuhistoriallisesti merkittävä alue, joten lentokoneheurekamme tarjoaa ratkaisun tilaongelman kanssa painivalle Suomen Ilmailumuseolle. Ilmailumuseo tuo alueelle kulttuuria ja tarjoaa työpaikkoja. Tilapäiskäyttönä ilmailumuseo on kuitenkin haastava ja kallista toteuttaa, mutta omana tapahtumana/pop-up-tapahtumana toteutus voisi olla mahdollista.

Ilmailuteemapuiston toteutus voi olla hankalaa, mutta yrityksillä ja kaupungilla on mahdollisuus sponsoroida hankkeita, kuten esimerkiksi kalliita lentokonesimulaattoreita. Puistomme toisi alueelle uusia työpaikkoja ja kävijöitä. Ainutlatuinen puisto olisi ensimmäinen koko Pohjoismaissa, joten puisto olisi hyvin kilpailukykyinen ja voisi houkutella kävijöitä ympäri Suomea tai jopa Pohjoismaista.

MEIDÄN MALMI

JOHDANTO

Malmin lentokentän alueella on vahva lentoliikenteeseen liittyvä identiteetti, jonka alueen uudenlainen väliaikaiskäyttö tulee haastamaan. Tässä osiossa tarkastellaan alueen uuden identiteetin ja yhteisöllisten toimintojen rakentamista. Tarkastelemme lähemmin myös teemoja, joita korostetaan, kun aluetta mainostetaan sen potentiaalisille käyttäjille.

Alueen uutta identiteettiä lähdetään rakentamaan ihmislähtöisesti erilaisilla osallistavilla ja yhteisöllisyyttä luovilla tempauksilla ja toiminnoilla. Alueen identiteetin annetaan kehittyä dynaamisesti siellä tapahtuvan väliaikaiskäytön myötä, ja lähialueen asukkailla on mahdollisuus luoda alueesta itsensä näköinen. Alueen brändäyksessä korostetaan erityisesti alueen vihreää imagoa ja valmiita ekosysteemipalveluita sekä väliaikaiskäytön myötä kehittyvää osallistavaa ja toiminnoiltaan rikasta kaupunkitilaa. Identiteettiä ja yhteisöllisyyttä rakentavat teemat nivotaan yhteen tilapäiskäytön käynnistävällä avajaistapahtumalla. Monipäiväinen ja huomiota herättävä avajaistapahtuma tutustuttaa ihmiset uuteen alueeseen ja tuo alueelle sen kovasti kaipaamaa positiivista näkyvyyttä.

Konseptimme perustuu moneen eri tietolähteeseen, jotka käsittelevät Malmia ja sen lähikaupunginosia, lentokenttää ja sen historiaa sekä vastaavanlaisia väliaikaiskäytössä olleita alueita. Olemme keränneet aineistoa muun muassa aluekehittämistä ja väliaikaiskäyttöä käsittelevistä uutisista, kyselyistä ja artikkeleista sekä aluekehittämisen ja kulttuurin asiantuntijoilta haastattelujen muodossa.

Haastateltavinamme olivat kulttuurijohtajana Helsingin kaupungilla toimiva Tuula Haavisto, sekä Fiksu Kalasatama -hankkeen Community Manager Maija Bergström, joka on muun muassa tutkinut pro gradu -tutkielmassaan ihmisten Kalasataman alueeseen liittyviä mielikuvia. Haastattelut toteutettiin sähköpostin välityksellä avointen kysymysten muodossa. Saimme heidän suunnaltaan arvokkaita mielipiteitä ja kehitysehdotuksia sen suhteen, miten lentokenttäalueen imagoa ja identiteettiä kannattaisi lähteä rakentamaan.

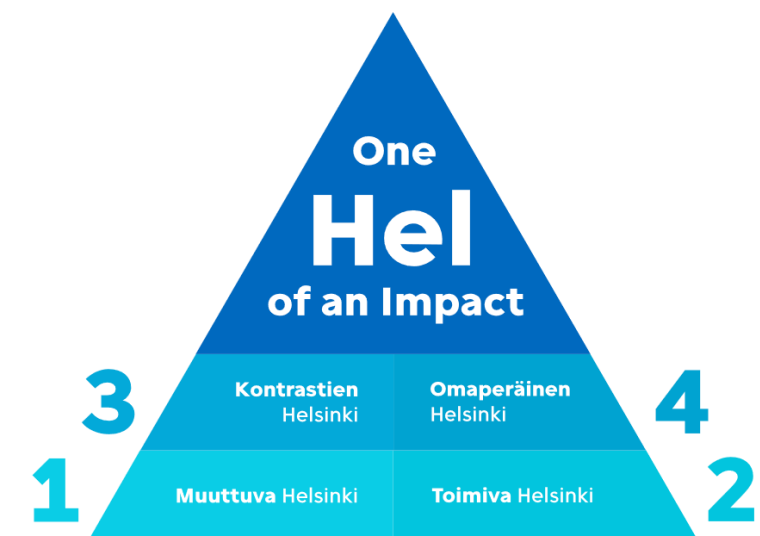
Hyödynsimme konsepteissamme myös omaa paikallistietoaamme alueesta ja mielikuviamme siitä, minkälainen käyttöratkaisu alueelle sopii. Kaikki ryhmämme jäsenet ovat käyneet paikan päällä Malmin lentokentällä ja osa on myös asunut lähiseudulla. Myös erilaiset kartat alueesta ovat olleet apuna tulevien käyttöalueiden soveltuvuuden ja sijoittumisen suunnittelussa.

IMAGON OSALLISTAVA LUOMINEN

Brändäys voidaan nähdä identiteetin ja imagon keinotekoisena rakentamisena, joka koostuu aktiivisista ja strategisista toimista. Alueen brändi kuvaa erityisesti sitä, mikä erottaa alueen muista vastaavanlaisista alueista – mikä tekee siitä ainutlaatuisen ja houkuttelevan. Muutoksen alla olevilla alueilla tehokas ja onnistunut brändäys on erityisen tärkeää.

Monet asiantuntijat ovat sitä mieltä, että alueiden identiteettiä ei voida keinotekoisesti rakentaa markkinoinnilla, vaan se syntyy ruohonjuuritasolla todellisista asioista ajan myötä. Oleellista on huomioda, että paikka tai kaupunginosa ei itse pysty luomaan identiteettiä, vaan tämä identiteetti on siellä asuvien ihmisten jaettu käsitys siitä, minkälainen paikka on luonteeltaan.

Tietyllä alueella on eri ihmisille eri merkityksiä, jotka koostuvat henkilökohtaisista paikkakokemuksista. Jos identiteettiä ja imagoa aletaan rakentaa niin sanotusti ylhäältä alaspäin, vaarana on, että identiteetti ei perustu todellisuuteen eivätkä ihmiset täten samaistu luotuun identiteettiin. Tällöin alueen todellinen, ihmisten kokemuksiin perustuva identiteetti jää erilliseksi alueen niin sanotusta virallisesta brändistä.

Brand new Helsinki -hankkeen neljä kulmakiveä

Helsingin kaupungin Brand New Helsinki -projekti on erinomainen esimerkki osallistavasta, ruohonjuuritason brändäyksestä. Projektin lähtökohtana oli se, että ”Helsingin maineen tärkein sisältö ja tärkeimmät tekijät ovat helsinkiläiset itse”. Siinä korostettiin ”todellisten tekojen, kokemusten ja kohtaamisten” merkitystä brändin rakentamisessa sekä pyrittiin löytämään ”yhteinen kuva Helsingistä, johon olemme matkalla”.

Brändin muodostamisessa voidaan hyödyntää erilaisia bränditekiäjiä, joita ovat esimerkiksi alueen maamerkit, tapah-

tumat, keskeiset paikat, design ja kaupungin siluetti. Malmin lentokentän alueella ilmeisiä bränditekijöitä ovat alueen historia lentokenttänä ja tähän liittyvät lentohistorian ”hot spotit”, kuten terminaalirakennus, hangaari ja kiitoradat. Terminaalirakennus ja hangaari ovat valtakunnallisesti, seudullisesti sekä paikallisesti merkittäviä rakennuksia, joita tullaan suojelemaan, mutta niiden hienovarainen käyttö on kuitenkin mahdollista myös muussa kuin lentoliikennekäytössä. Lentotoiminnan lakkauttaminen on kuitenkin ollut kiistanalaista ja herättänyt suurta vastustusta, joten lentotoiminnan historian liiallinen hyödyntäminen alueen brändäyksessä on riskialtista. Vaarana on, että lentoliikenneasian jatkuva esiintuominen voimistaa jo olemassa olevia jännitteitä eri intressiryhmien välillä. Lentokenttäalueen ainutlaatuista historiaa ei ole kuitenkaan kokonaan unohdettu tilapäiskäytön suunnittelussa, vaan sitä tuodaan esille maltillisesti (ks. Avoin Malmi).

Suunnitelmamme keskiössä kaupunkilaisia kannustetaan osallistumaan Malmin lentokenttäalueen omaleimaisen ilmeen rakentamiseen. Tämä toteutetaan erilaisilla osallistavilla tapahtumilla ja workshop-tyylisillä tempauksilla, kuten pop up -taiteen työpajoilla ja kirpputoripäivillä. Kaikissa talkoohenkisissä tapahtumissa pyritään huomioimaan eri osallistamisen ja osaamisen tasot: innostuneille voidaan tarjota esimerkiksi haastavampia ylläpito- ja koordinoititehtäviä, joiden lisäksi tarjolla on matalan kynnyksen työnkuvia. Kaupunki on kuitenkin vastuussa hankkeiden kokonaishallinnasta ja tarjoaa esimerkiksi hankkeissa tarvittavat materiaalit ja välineet.

Merkittävin osallistava ja talkoohenkisyyttä luova suunnitelmamme on puiden istutus alueelle kaupunkilaisten voimin. Lentokenttäalueen tulevalla asuinalueella on runsaasti puistoalueita, joiden puukanta on hyvä istuttaa rakennustöiden aikasessa vaiheessa, jotta puistot ovat vehreitä, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat alueelle. Järjestämme siis tempauksen, jossa kaupunkilaiset pääsevät istuttamaan puita valvotusti ja etukäteen tarkkaan suunnitellulle alueelle, jotta istutettu puusto ja muu kasvusto voidaan pitää paikallaan myös asuinalueen

valmistumisen jälkeen. Puiden istuttaminen tuleville puistoalueille, kuten muutkin talkoohenkiset tempauksemme, ovat yleishyödyllisiä, mutta ne mahdollistavat myös positiivisen tunnesiteen muodostumisen kaupunkilaisten ja uuden paikan välille.

KAUPUNKIVIHREÄÄ

Malmin lentokentän lähiympäristö on jo valmiiksi identifioitunut vihreäksi kaupunkiympäristöksi. Lähialueella sijaitsee niin lenkkipolkuja, Fallkullan kotieläintila kuin myös Longinojan puro. Lentokentän alueen imagon ja väliaikaiskäytön kehittäminen kaupunkivihreä-teeman mukaan on siten hyvin luontevaa ja helposti lähestyttävä identiteetin kehittämisen muoto, sillä teema sopii hyvin yhteen asukkaiden jo valmiisiin mielikuviin alueesta.

Alueen brändin rakentamisen keskiössä on jo valmiiden vihreään teemaan sopivien ”hot spottien” hyödyntäminen. Longinojan alueen markkinointi ainutlaatuisena ekosysteeminä keskellä kaupunkia toimii alueen suurimpana vetonaulana. Longinojan puron ylläpitoa ja markkinointia jatketaan yhteistyössä puroaktiivien kanssa. Lisäksi alueen liikuntamahdollisuuksia kehitetään muun muassa lisäämällä polkuja sekä pystyttämällä paikallisuonnosta kertovia infotauluja puron läheisyyteen.

Lähialueen asukkailla on varmasti paljon lämpimiä muistoja myös Fallkullan kotieläintilasta ja yhteistyö tilan omistajien kanssa esimerkiksi erilaisten kotieläintapahtumien muodossa mahdollistaa alueeseen liittyvien positiivisten mielikuvien muodostumisen. Erillinen aitaus lentokentän alueella lampaille tai muille Fallkullan kotieläimille toimii pysyvänä nähtävyytenä alueella. Tämänkaltaista toimintaa on toteutettu muun muassa Vantaan Hakunilan ja Tikkurilan alueella pysyvänä nähtävyytenä ja tapahtumamuotoisena esimerkiksi paljon mainetta keränneessä itsenäisyyspäivän alpakkatapahtumassa.

Luontopolut ovat alueella jo valmiiksi aktiivisessa käytössä asukkaiden keskuudessa, ja suunnitelmassamme niitä kehitetään entisestään (ks. Vihreä Malmi). Ulkoilureittien varrella sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikaisia raunioita, joiden historiallista arvoa voidaan korostaa pystyttämällä alueen historiasta kertovia infotauluja reittien yhteyteen. Yhteyksien parantaminen Puistolan suuntaan, itään Kivikon luontopoluille ja urheilupuistoon on myös luontopolkujen kehittämisen keskiössä. Lentokentän alue ja Kivikko muodostavat yhtenäisen virkistysalueen, jossa on tarjolla monenlaisia palveluita niin lentokentän kuin Kivikonkin puolella.

Falkullan kotieläintila

Valmiiden luonnon ”hot spottien” markkinoinnin ja kehittämisen lisäksi alueelle tuodaan myös muita vihreään teemaan sopivia aktiviteetteja. Näihin kuuluu avajaistapahtumaan sijoittuva puiden istutus (ks. Imagon osallistava luominen). Lisäksi palstaviljelyalueiden perustaminen tuo pysyvää toimintaa alueelle ja niille on varmasti suurta kysyntää, kun tarkastelee lähialueen palstaviljelyalueiden jonoja.

Alueen kehittäminen vihreänä kaupunginosana on kysyntänsä lisäksi todella halpa ja helppo toteuttaa. Rakentaminen pidetään alueella minimissä tiedostaen, että alueelle tullaan rakentamaan tulevana vuosina asuinrakennuksia. Vihreät arvot ovat myös yleisesti arvostettuja eivätkä jaa mielipiteitä yhtä vahvasti kuin monet muut vaihtoehtoiset ratkaisut väliaikaikäisyydelle. Vähäinen rakentaminen jättää paikalle mahdollisuuden toimia monenlaisen muun toiminnan järjestämispaikkana, kuten erilaisten konserttien, ulkoilmateatterin ja tilaa vaativien taideprojektien.

Vihreä identiteetti kestää hyvin aikaa ja sitä voidaan ylläpitää myös sen jälkeen, kun alueelle kaavoitettu asuinalue valmistuu. Longinoja, Fallkulla, luontopolut ja kaupunkilaisten istuttamat puut tulevat säilymään alueella vielä rakentamisen jälkeenkin ja ovat edelleen keskeinen osa myös tulevan asuinalueen imagoa. Nämä ovat selkeitä vetovoimatekijöitä ajatellen alueen suosiota asuinalueena. Alueen asukasmäärän kasvassa huomattavasti asuintalojen valmistuessa kasvavat myös virkistysalueiden käyttöaste ja kysyntä. Tämän takia pysyvät vihreäalueet ja yhteydet lähialueen virkistyspalveluihin, kuten Kivikon urheilupuistoon, ovat tärkeitä kehittämiskohteita.

AVAJAISTAPAHTUMA

Malmin lentokentän alueen tilapäiskäyttö aloitetaan avajais-tapahtumalla, jonka tavoitteena on avata alue ja tutustuttaa se lähialueen sekä muiden alueiden asukkaille sekä tuoda esiin alueen potentiaali. Yksi Malmin lentokentän heikkouksista on sen kaukainen sijainti keskustasta ja urbaanista elämäntyylistä. Tämän takia tällainen matalamman kynnyksen tapahtuma voi houkutella kävijöitä muiltakin kuin vain lähialueilta. Tapahtuman jälkeen alueella avatut aktiviteetit jäävät alueelle

erityisesti lähialueiden asukkaiden käytettäväksi.

Avajaistapahtuma on muutaman päivän mittainen festivaali-luonteinen tapahtuma, joka suunnataan kaikenikäisille kaupunkilaisille. Yhtenä teemana on osallistaminen, joka toteutetaan muun muassa pop up -taidetapahtumilla ja puiden istuttamisprojekteilla tuleville puistoalueille. Toisena teemana on kaupunkivihreys ja alueen luonto. Alueelle suunniteltu siirtolapuutarha ja luonto- ja lenkkipolut avataan ja ohjattuja

kierroksia voidaan järjestää esittelemään alueen luontoa (ks. Vihreä Malmi). Myös TapahtuMalmi-alue avataan tapahtuman yhteydessä, ja alueen liikuntamahdollisuuksia esitellään (ks. Avoin Malmi).

Tapahtuman markkinoinnista huolehtii Helsingin kaupunki, ja markkinoinnilla voidaan samalla tuoda alueelle laajempaa näkyvyyttä. Tällöin Malmin lentokentällä vierailu saattaa kiinnostaa suurempaakin yleisöä. Tavoitteena on, että paikalliset yhdistykset ja yritykset pääsevät mainostamaan ja järjes-

Tunnelmia Kallio Block Party -katufestivaalista. "Kallio Block Party on Helsingin katukuvan ja tajunnan kerran vuodessa räjäyttävä ainutlaatuinen festivaali. Jo kahdeksatta kertaa järjestettävä pääsymaksuton tapahtuma valtaa Kallion kadut ja puistot kaupunkilaisten omaksi juhla-alueeksi", luonnehditaan vuoden 2018 juhlaa stadissa.fi-sivustolla.

tämään toimintaa tapahtumassa kaupungin avustuksella.

Tapahtumat ja festivaalit voivat olla erittäin merkittäviä paikallisen identiteetin kehittämisessä sekä näkyvyyden hankkimisessa. Maailmalta löytyy paljon tapahtumia, joiden identiteetti on vahvasti sidottuna johonkin tiettyyn kaupunkiin tai kaupunginosaan, mutta jotka ovat myös tärkeitä tekijöitä kaupunkien omassa brändissä ja imagossa. Venetsian karnevaalit, Cannesin elokuvajuhlat ja Pori Jazz ovat esimerkkejä tapahtumista, joita ei voida irrottaa spatiaalisesta kontekstistaan. Edellä mainitut tapahtumat ovat kuitenkin saavuttaneet asemansa pitkällä historiallaan ja traditioillaan. Toinen hyvä esimerkki yhteisöllistävistä tapahtumista on ympäri Eurooppaa vuosittain järjestetty autoton sunnuntai. Suomessa päivä ei ole saavuttanut tavoitteitaan, mutta esimerkiksi Brysselissä kaupunki on suljettu täysin yksityisautoilulta. Samaan aikaan ympäri Brysselin puistoja on järjestetty erilaisia aktiviteetteja ja kirpputoreja. Helsingissäkin on järjestetty lukuisia yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia, kuten Kallio Block Party. Tämä Kalliossa järjestetty festivaali on jo nyt tärkeä osa kalliolaista identiteettiä.

Tapahtumat ja festivaalit ovat keskeinen osa nykypäivän markkinointia. Pienet paikkakunnat ja kohteet, jotka eivät normaalisti olisi houkuttelevia turisteille tai mahdollisille asukkaille, voivat tapahtumien kautta saada jopa kansainvälistä näkyvyyttä. Useissa tapauksissa paikat rakentavat omaa identiteettiään siellä järjestettävän tapahtuman ympärille. Esimerkiksi Ranuan hillamarkkinat ovat tuoneet paikkakunnalle näkyvyyttä, mutta myös luoneet Ranuan brändiä Suomen ja Euroopan 'hillakaupunkina'. Vastaavia esimerkkejä on tuhansia. Tapahtumat ovat sivuuttamaton keino tuoda jokin yleisölle tuntematon alue yleiseen tietoisuuteen. Tapahtumien vaikutus alueen markkinointiin ei rajoitu vain tapahtumissa käyneisiin ihmisiin. Ihmiset levittävät kokemuksiaan muille ihmisille, ja sosiaalisen median avulla tiedot ja mielipiteet levittäytyvät laajalle. Onnistuneen tapahtuman järjestäminen näkyy myös Internetissä tai sosiaalisessa mediassa, jossa tieto leviää nopeasti

ja tavoittaa myös ihmisiä, jotka eivät itse olleet tapahtumassa.

LOPUKSI

Malmin lentokenttä on ainutlaatuinen alue väliaikaiskäyttöä ajatellen ja se vaatii uudenlaisia lähestymistapoja imagon ja identiteetin rakentamiseen. Suunnitelmassamme olemme keskittyneet alueen vahvuuksiin avarana ja vehreänä kaupunkiympäristönä, jossa on mahdollisuuksia monen erilaisen toiminnan kehittämiseen. Yhteisöllisyys ja paikallisuus ovat myös tärkeitä teemoja, joiden korostamisella vältämme alueen identiteetin eriytymisen lähikaupunginosista. Konseptimme on realistinen sekä monia eri viiteryhmiä miellyttävä, ja uskomme sen herättävän ihmisten kiinnostuksen aluetta kohtaan vuosiksi eteenpäin.

YHTEENVETO

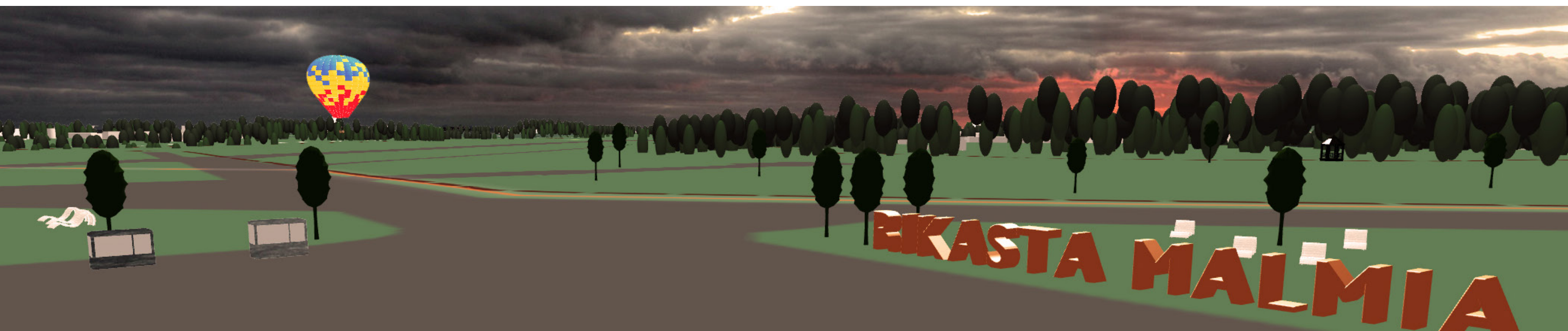
”Rikasta Malmia” voidaan tulkita monin eri tavoin. Jokainen yksilö tekee omat päätelmänsä, ja siksi kilpailusuunnitelmamme pyrkiikin tarjoamaan mahdollisimman monipuolisia, viihdyttäviä ja eri ikäisiä ja eri taustoista tulevia ihmisiä kiinnostavia väliaikaiskäyttöratkaisuja Malmin lentokentän alueelle, luoden sille uuden ilmeen. Suunnitelmamme korostaa Malmin asukkaiden ja muualtakin tulevien osallistamista ja yhteisöllisyyttä sekä alueen vetovoimaisuuden lisäämistä luontoelämysten, kaupunkiviljelyn sekä tapahtumien, liikuntapalveluiden ja ilmailuteemapuiston kautta. Nämä kaikki toimivat myös osaltaan alueen identiteetin rakentamisessa ruohonjuuritasolla, korostaen erityisesti alueen vihreää identiteettiä. Avajaistapahtuma, joissa eri teemojen konseptit konkretisoituvat, on myös keskeinen osa alueen uuden ilmeen ja identiteetin luomista.

PÄIVÄNI MALMILLA

Ystäväni Mirja laittoi eilen päivityksen Instagramiin Malmin lentokentän avajaistapahtumasta. Yhdessä kuvassa hänen

nuorimmaisensa ratsasti hevosella, toisessa he söivät herkullisen näköistä luomuruokaa ja kolmannessa oli upeita vanhoja lentokoneita, joista varsinkin mieheni on kiinnostunut. Itsekin oli pakko lähteä käymään siellä koko perheen voimin, kun avajaiset olivat vielä viimeistä päivää auki! Ensiksi suuntasimme ilmailuteemapuisto Altitudeen, joka oli täynnä erittäin mielenkiintoista tietoa lentokoneista ja ilmailun historiasta. Kokeilimme myös lentokonesimulaattoria, mikä oli todella hauskaa ja jännittävää! Tässä vaiheessa tuli jo hieman nälkä, joten suuntasimme katselemaan erilaisia ruokakojuja, joita oli joka lähtöön. Päädyimme maistamaan paikallista ravintolaa edustavan ruokakojun kreikkalaistyyppistä ruokaa. Tämän jälkeen tyttäreni vaati, että mennään etsimään hänelle kirpputorilta jotakin kivaa. Kauppa näytti käyvän vilkkaasti ja sieltä tarttui mukaan hänelle uusi paita. Vielä enemmän tyttäreni innostui, kun pääsi toteuttamaan taiteellisia lahjojaan pop up -taidepajassa. Sillä välin mieheni ja poikani suuntasivat silittelemään Fallkullan eläintilan lampaita ja katselemaan muita kotieläimiä. Näytti alueella olevan tämän lisäksi myös paljon erilaisia liikuntapaikkoja, ehkä voisin tulla tänne joskus

esimerkiksi puistojumpalle tai lenkkeilemään näin mukavaan paikkaan. Huomasin kauempana ihmisiä kerääntyneen jonkinlaisen kyltin eteen, joten kävimme katsomassa, mitä siinä luki. En tiennytkään, että Malmilla on näin monipuolinen luonto ja luontopolkukin. Pääsimme myös konkreettisesti kokeamaan kaupunkiluontoa, kun mieheni ilmoitti meidät vapaaehtoiseksi istuttamaan puun alueelle. Erityisesti lapset olivat tästä todella innoissaan, ja poikanikin kysyikin, voitaisiinko me muuttaa joskus tänne, jotta näemme miten puu sitten kasvaa. Siirtolapuutarhan tai viljelypalstan voisin täältä vaikka vuokratakin tulevaisuudessa. Alueella ei paljoa asuintaloja vielä näkynyt, mutta tämä avajaistapahtuma oli kyllä odotukset ylittävä, varsinkin, kun pääsimme vielä kuuntelemaan liivenä tyttäreni ja minun lempiartistia Mikael Gabrieliä. Päivän jälkeen minulle vihdoinkin selvisi, mitä mainoskyltissä lause ”Rikasta Malmia” oikein tarkoittaa, kun alueella on tarjota näin monipuolisia ja kaiken ikäisille sopivia erilaisia aktiviteetteja ja elämyksiä.

LÄHTEET

Bergström, M. (2015). *Kalasataman rakentaminen sanoista ja sementistä*. Sosiaalipsykologian pro gradu -tutkielma. 121 s. Valtiotieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto.

Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirasto. (2104). *Helsingin yleiskaava – Mahdollisuuksien Malmi*. Saatavissa: https://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/yos_2014-21.pdf.

Esteetön Haltia. *Suomen luontokeskus Haltian verkkosivut*. Saatavissa: <https://www.haltia.com/fi/vieraile-and-info/estee-ton-haltia/>. Viitattu 6.5.2019.

Jokela, S. (2019). *Alueiden identiteetin rakentaminen*. Maantieteen luento Helsingin yliopiston geotieteiden ja maantieteen osastolla 1.4.2019.

Kaikki Suomen frisbeegolfradat yhdessä paikassa. *Frisbeegolf.fi:n verkkosivut*. Saatavissa: <https://frisbeegolfradat.fi/radat/Helsinki/>. Viitattu 7.5.2019.

Keronen J. (2012). *Luontopolku osana ympäristökasvatusta*. Opinnäytetyö. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu, metsätalouden koulutusohjelma. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/45929/Keronen_Johanna.pdf?sequence=1.

Lampaat ilahduttavat kesällä Koivuhaassa ja Kormuniityssä (24.5.2018). *Vantaan kaupungin verkkosivut*. Saatavissa: https://www.vantaa.fi/uutisia/kaikki_uutiset/101/0/139464. Viitattu: 11.4.2019.

Lentokentästä asuinalueeksi. *Helsingin kaupungin verkkosivut*. Saatavissa: <https://www.uuttahelsinkia.fi/fi/malminlentoken-tanalue>. Viitattu 26.4.2019.

Loci Maisema-arkkitehdit Oy. (2018). *Malmin lentokenttäalueen yleisten alueiden yleissuunnitelma*. Saatavissa: https://www.hel.fi/hel2/ksv/liitteet/2018_kaava/4844_6_yleisten_alueiden_yleissuunnitelma_180907.pdf. Viitattu 25.4.2019.

Luhtanen I. (2014). *Helsingin hukkatila urbaaneiksi viljelmiksi - konsepti hoitosopimuspalvelusta, jonka avulla kaupunki voi antaa hukkatilaansa asukkaiden kaupunkiviljelykäyttöön alueen hoitoa vastaan*. Opinnäytetyö. Aalto-yliopisto, muotoilun laitos. Saatavissa: <https://aaltodoc.aalto.fi/handle/123456789/13613>.

Mapita Oy. (2013). *Helsinki 2050 -karttakyselyn tulokset*. Saatavissa: <http://yleiskaava.maptionnaire.com/fi/>. Viitattu 14.4.2019.

Mikä kumman kaupunkibrändi? (2016). *Brandnewhelsingin verkkosivut*. Saatavissa: <http://www.brandnewhelsinki.fi/2020/>. Viitattu: 10.4.2019.

Noronen S. (6.3.2017). *Malmin kentän savimaa tutkittiin - ”Ei vaikeuta rakentamista”*. Ylen verkkouutinen. Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9493207>. Viitattu 7.5.2019.

Nykyiset tilat ja lentokenttäalue. *Helsingin kaupungin verkkosivut*. Saatavissa: <https://www.uuttahelsinkia.fi/fi/malmin-kentta/kaytto-ennen-rakentamista>. Viitattu 26.4.2019.

Palsta-alueet (2019). *Hyötykasviyhdistys ry:n verkkosivut*. Saatavissa: <https://hyotykasviyhdistys.fi/palstat/palsta-alueet/>. Viitattu: 11.4.2019.

Pyyry N., Kaakinen I., ja Willman K. (2017). Asuminen on osallistumista: kodin laajentuminen kaupunkitilaan puutarhahankkeissa. Teoksessa P. Bäcklund, J. Häkli & H. Schulman (toim.), 260–278. *Kansalaiset kaupunkia kehittämässä*. Tampere University Press: Tampere. Saatavissa: https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/103795/asuminen_on_osallistumista_2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Rajala, O. (6.12.2017). *Alpakka oli itsenäisyysjuhlan tähti – Väistymään joutunut lastentapahtuma onnistui yli odotusten*. Aamulehti. Saatavissa: <https://www.aamulehti.fi/uutiset/alpakka-oli-itsenaisyyssjuhlan-tahti-vaistymaan-joutunut-las-tentapahtuma-onnistui-yli-odotusten-200585341>. Viitattu: 11.4.2019.

Skeittipuistot. *Helsingin kaupungin verkkosivut*. Saatavissa: <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/liikunta/ulkoliikuntapaikat/liikuntapuistot-kentat-ja-lahiliikuntapaikat/skeittipuistot>. Viitattu 7.5.2019.

Viherpiha. 8 x savimaan kasvit. *Meillä kotona –nettisivusto*. Saatavissa: <https://www.meillakotona.fi/artikkelit/8-x-savimaan-kasvit>. Viitattu 6.5.2019.